

Een sporthal midden in de stad vol coniferen, heesters en andere boomkwekerijproducten. Op 12 en 13 augustus vond de jaarlijkse vakbeurs Faiskolai plaats in Szombathely. Hét moment voor de Hongaarse boomkweker om collega-kwekers en afnemers te spreken. De tweede beursdag profiteren ook consumenten van het brede aanbod groen, want behalve het tuincentrum van Örökzöld zijn er niet veel verkoopadressen in de omgeving.

Tekst en foto's: Jeannet Pennings

Met Plantarium valt het niet te vergelijken: niet qua oppervlakte en niet qua uitstraling. Toch mogen we de Faiskolai Börze niet onderschatten. Dit is voor de Hongaarse boomkweker het contactmoment met afnemers, toeleveranciers en collega-kwekers. De vakbeurs wordt jaarlijks georganiseerd door de Bond van Boomkwekers in West-Hongarije. Een kleine honderd ondernemers presenteren hun producten en diensten, waaron-

'Kwaliteit steeds be

Faiskolai Börze telt zo'n 80 Hongaarse boom- en plantenkwekers

der steeds meer buitenlandse bedrijven. Dit jaar waren maar liefst vier Nederlandse kwekers present op de beursvloer, onder hen Marinus Schuurbijs van Boomkwekerij H. Knol B.V. "Het is de eerste keer dat wij hier staan", vertelt de ondernemer. "Wij merken dat steeds meer afnemers rechtstreeks contact zoeken. Kwekers uit heel Hongarije bezoeken deze beurs."

BLOEIENDE PLANTEN

Boomkwekerij H. Knol is gespecialiseerd in de productie en handel van zwaar en kwalitatief uitgangsmateriaal. "Kwekers kunnen binnen een jaar een leverbare plant op pot hebben", vertelt Schuurbijs. "Wij exporteren naar tien verschillende landen, ook in Oost-Europa.

Oekraïne was een belangrijk afzetland, maar sinds de verhoging van de importheffingen vorig jaar ligt de handel hier nagenoeg stil. Ook de economische crisis heeft invloed gehad. Klanten lopen niet zomaar weg, maar bestellen wel minder aantallen. Het betekent dat wij er extra hard aan moeten trekken." Hongarije is een markt met potentie, ook voor het Brabantse Heco stekcultures, eveneens aanwezig op de vakbeurs in Szombathely. De behoefte aan goed uitgangsmateriaal is groot in Hongarije; het uitvalspercentage is vaak hoog.

.....
'Door de crisis worden nauwelijks parken en tuinen aangelegd'
.....

Marinus Schuurbijs: 'Kwekers zoeken steeds vaker rechtstreeks contact'

Volgens Schuurbijs wordt er het meest gevraagd naar winterharde producten, zoals coniferen. Daarnaast is Hydrangea vanwege de lange bloeiperiode populair. Boomkwekerij Van Eck uit Boskoop kan dat beamen. René van Eck staat samen met zijn vrouw – van Hongaarse afkomst – op de beurs. "Wij doen veel handel op Duitsland, Hongarije en Roemenië. Producten als Hydrangea en Clematis trekken erg veel aandacht. Mensen willen behalve de groenblijvende artikelen ook iets bloeiends in de tuin." Naast de genoemde bedrijven maakt Breederplants uit Gouda de Nederlandse vertegenwoordiging compleet. De deelnemende kwekers aan de handelsmissie presenteerden zich tijdens een seminar van Plant Publicity Holland (PPH) over 'De Groene Stad'.

Belangrijker voor Hongaar'

TUINCENTRUM

Ook aanwezig op de Faiskolai Börze was het Hongaarse bedrijf Örközőld. Eigenaren Andras en Kathy Kovacs ontvingen daags ervoor de Nederlandse delegatie op hun kwekerij-tuincentrum aan de rand van Szombathely. Örközőld (letterlijk vertaald: evergreen of groenblijvend) is een familiebedrijf, opgericht in 1983. "Wat begon met 1 hectare is nu uitgegroeid tot maar liefst 19 hectare", vertelt Andras Kovacs. "We zijn gespecialiseerd in de teelt van groenblijvende sierbomen en telen ruim 50 verschil-

Andras Kovacs: 'Er liggen kansen op het gebied van productpresentatie'

lende variëteiten in verschillende potmaten. Thuja, Taxus, Juniperus, Picea, Buxus en Prunus zijn enkele hoofdassen. Hongaarse producten zijn sterk doordat we met grote temperatuurverschillen te maken hebben, van 35 graden in de zomer tot -20 in de winter. Het beste productiegebied is hier in het westen, vanwege het goede klimaat, de beste teeltgrond en relatief veel regen. In Oost-Hongarije is het vrij droog."

Het assortiment van Örközőld wordt deels afgezet via het eigen tuincentrum. Een interessant afzetkanaal. "Szombathely telt 80.000 inwoners. Voor hen is ons tuincentrum de enige plek met zo'n breed aanbod tuinproducten. Het eerstvolgende, vergelijkbare tuincentrum zit 60 kilometer verderop. Verder werken we veel samen met groothandels en groenvervoerders, omdat we ook grote aantallen kunnen leveren tegen lagere prijzen. In het tuincentrum zijn onze producten voorzien van twee prijzen: voor de wederverkoop en voor particulieren. Uiteindelijk proberen we altijd

Voor de 80.000 inwoners van Szombathely is Örközőld het enige echte tuincentrum

100 procent te leveren. Als klanten vragen om producten die wij zelf niet hebben, halen we die bij andere kwekers." Volgens Kovacs is een deel van de eigen productie ook bestemd voor export naar omliggende landen. "Oostenrijk is voor ons interessant; het is dichtbij en de productie in het land zelf is heel duur. Of we ook rechtstreeks aan retailers leveren? Nauwelijks. De supermarkt is een heel moeilijk en risicovol afzetkanaal, vanwege late betalingen en lage winstmarges."

IMPORT UIT EU

Het groenaanbod in tuincentrum Örközőld loopt uiteen van een eenvoudige potplant tot dure bonsaiboom, aangevuld met potten, tuinassecoires en dieren. Zo probeert het

bedrijf zich te onderscheiden van de retail. Het klantenbestand is volgens Kovacs heel divers. "Mensen die ongeacht de prijs een goed kwaliteitsproduct willen, kopen hier, maar ook mensen die slechts 300 euro per maand verdienen." Om een totaalpakket aan te kunnen bieden worden ook veel producten geïmporteerd. "Aan import uit EU-landen kleven geen restricties. 30 tot 40 procent van onze verkopen komt uit Italië, met name de mediterrane planten. Deze zijn momenteel erg populair in Hongarije, net als kruiden, vaak afkomstig uit Spanje. Eén keer per jaar, in het voorjaar, importeren we. In die tijd hebben we drie keer zoveel aanbod als nu. Het seizoen begint eind maart. Dan is het drie maanden lang hard werken en verdienen we het grootste deel van onze omzet. In september volgt een seizoen met vooral fruitbomen, kruiden en Thuja. Tot slot verkopen we in december kerstbomen."

Örközőld heeft een tweede tuincentrum in Sopron, meer in het noorden van Hongarije. Volgens Kovacs versterken zij elkaar. "Wat zij niet verkopen komt hierheen, en andersom. We proberen zoveel mogelijk te verkopen, want het verschil tussen oude en nieuwe productie is duidelijk. Kwaliteit is de laatste jaren steeds belangrijker geworden voor Hongaren." De omzet van Örközőld stijgt ieder jaar nog, en dat terwijl de sector het moeilijk heeft. "De bouw ligt nagenoeg stil, waardoor er weinig parken en tuinen aangelegd worden. Wij profiteren van onze jaarlijks terugkerende klanten. Waar kansen liggen? Het gebruik van labels en ander promotiemateriaal. Dit is in Hongarije nog niet gebruikelijk, vaak vanwege de kostprijs, maar het zou de verkopen wel stimuleren. Juist in periodes dat planten niet bloeien, is presentatie heel belangrijk."

Assortiment Örközőld gaat van potplant tot bonsaiboom